

РЕШЕНИЕ

№ 16308

гр. София, 28.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 57 състав, в
публично заседание на 20.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Людмила Коева

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **13176** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, вр. § 4б, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/.

Образувано е по жалба на лишения от свобода Л. Т. Т., понастоящем в Затвора - С., срещу Заповед №457/03.10.2025 г на началника на Затвора – С., с която същият е временно спрян от работа като санитар медицински център.

В жалбата се сочи, че обжалваната заповед е издадена в нарушение на материалния закон и на административнопроизводствените правила. Жалбоподателят посочва, че не е извършил нарушение на работното си място, изпълнявал е точно задълженията си и е бил награждаван многократно.

В съдебно заседание проведено чрез видеоконферентна връзка със Затвора - С. жалбоподателят се явява лично. Поддържа жалбата си и моли съда да отмени обжалваната заповед. Излага аргументи, че за установените цигари има „бележки“ за тяхната покупка, а за хапчетата, които адм.орган твърди, че бил откраднал, било установено в следствие при проверката, че са на И. Д. Б.

Ответникът Началник на Затвора – [населено място], чрез процесуалния си представител юрк.К., изразява становище жалбата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание не се представлява и не изразява становище. Съдът, след като се запозна с доказателствата и доводите на страните, намира за установена, следната фактическа обстановка:

Жалбоподателят Л. Т. Т. изтърпява наказание „лишаване от свобода“ в Затвора – [населено

място].

Със Заповеди №113 и №114 от 20.02.2025 г. лишеният от свобода Л. Т. Т. е назначен на работа като санитар медицински център.

Във връзка с Докладна записка рег.№23433/03.10.2025 г. е издадена Заповед №457/03.10.2025 г. на началника на Затвора – С., с която жалбоподателят е временно спрял от работа като санитар медицински център.

Съгласно Докладна записка рег.№23433/03.10.2025 г. на мл.инсп.И. С., на 02.10.2025 г. в 21:30ч. във връзка с постъпил сигнал –М-9606/25.08.2025 г. е извършено претърсване на спално помещение №7. В хода на претърсването били открити 128 бр. кутии с цигари, без наличен документ за собственост, множество лекарства, от които 21 бр. кутийки хапчета, 7 бр. контейнери с насипни хапчета и 7 бр.мазила, 1 бр. шпакла, 1 бр. патрон с ключ. За изброените вещи лишеният от свобода Л. Т. Т., настанен в 7-мо спално помещение твърдял, че са негова собственост. Били открити също и 426 бр. консерви, които според настаненият в същото спално помещение И. Д. Б. твърдял, че са негова собственост.

Били съставени протоколи и обяснения на лишените от свобода, които не са налични към административната преписка.

Недоволен от Заповед №457/03.10.2025 г на началника на Затвора – С., Т. е упражнил правото си на съдебно оспорване пред АССГ.

Горната фактическа обстановка се установява от приетата по делото административната преписка.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок (предвид липса на посочване в акта в какъв срок и пред кой орган може да се обжалва) от надлежна страна, при спазване изискванията на закона, срещу административен акт, който подлежи на оспорване по съдебен ред. Съгласно § 4б, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС (Нов – ДВ, бр. 105 от 2020 г.), разпоредбите на глава десета от Административнопроцесуалния кодекс се прилагат и в случаите, когато не е предвидено изрично в този закон обжалване на индивидуални административни актове на органите по изпълнение на наказанията. Производствата се разглеждат пред административния съд по местоизпълнение на наказанието. Решението на съда е окончателно. В случая не е предвидено обжалване на процесната заповед нито по административен, нито по съдебен ред. Допустимостта на жалбата се обуславя и от разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, според която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат освен изрично посочените със закон. В този смисъл е и съдебната практика - Определение № 9820/26.06.2019 г. на ВАС, III-то отделение, по адм. дело № 6304 / 2019 г., поради което същата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган в пределите на неговата законова компетентност по място, време и степен. Спазена е предвидената в същата норма писмена форма. Заповедта отговоря на изискванията за съдържание съгласно чл. 59, ал. 2 АПК, който извод съдът прави с оглед посоченото в Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г., ОСГК на ВС, че мотивите към административния акт или към резолюцията за отказ за издаване на административен акт могат да бъдат изложени и отделно от самия акт. В конкретния случай оспорената заповед изрично препраща към констатациите от изготвената Докладна записка рег.№23433/03.10.2025 г., в която са описани обстоятелствата, мотивирали упражнената от органа компетентност. Същите се свеждат до установеното в държане от жалбоподателя на кутии цигари и „множество лекарства“.

Съгласно чл. 41, ал. 1 от Наказателния кодекс (НК), изтърпяването на наказанието лишаване от свобода се съпровожда с подходящ, съответно заплатен общественополезен труд, чрез който се цели превъзпитанието на осъдените, както и създаването и повишаването на тяхната професионална квалификация, а с чл. 41, ал. 3 от НК е регламентирано, че положеният труд се зачита за намаляване срока на наказанието, като два работни дни се считат за три дни лишаване от свобода.

Според чл. 172, ал. 1 от ЗИНЗС лишените от свобода участват в трудовата дейност основно с цел ресоциализацията им, като работата, която изпълняват се определя от администрацията, съгласно изрично посочените критерии по чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 164 от ППЗИНЗС. Лишеният от свобода с оглед спецификата на правното му положение, не е страна по трудово правоотношение. Т. като правоотношение между равнопоставени субекти не възниква между него и администрацията на Затвора. Действително ЗИНЗС препраща към трудовото законодателство и Кодекса на труда, но само относно условията на труд и продължителността на работния ден на лишените от свобода, както и за имуществената им отговорност за неуредените в специалния закон въпроси (аргумент от чл. 173, ал. 2 от ЗИНЗС, чл. 79, ал. 1 от ЗИНЗС и чл. 127 от ЗИНЗС; чл. 168, чл. 169, ал. 1 и чл. 172 от ППЗИНЗС). Правата и задълженията на лишения от свобода, полагащ труд са уредени в ЗИНЗС и детайлизирани в ППЗИНЗС и не се определят от някое от основанията за възникване на трудово правоотношение, измежду които и трудов договор.

Предвид нормите на чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 164 от ППЗИНЗС, както назначаването, така и прекратяването на трудовата дейност на лишения от свобода е правомощие на началника на затвора, който действа в условията на оперативна самостоятелност по целесъобразност. Нормата на чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС посочва, че работата, която трябва да изпълняват лишените от свобода, се определя от администрацията, съобразно съществуващите възможности, като се вземат предвид възрастта, полът, здравословното им състояние и работоспособността им, изискванията на сигурността, професионалната квалификация и личните им предпочитания. Правилото е в унисон с нормативно предвиденото в чл. 77, ал. 1 ЗИНЗС право на лишените от свобода да полагат труд. Това право е доразвито в разпоредбите на чл. 172, ал. 1 ЗИНЗС и чл. 163 ППЗИНЗС., които предвиждат, че участието на лишените от свобода в трудовата дейност има за цел тяхното превъзпитание и ресоциализация. Същевременно правото на труд не е безусловно, а зависи от обстоятелства и предпоставки, които са от обективен и субективен характер. Обективни са съществуващите възможности за работа, вкл. вида и тежестта на трудовата дейност, откритите работни места и условията на труд. Субективни са останалите критерии по чл. 172, ал. 2 ЗИНЗС, както и преценката на администрацията чрез комисията по чл. 165 вр. чл. 35 ППЗИНЗС.

В случая няма спор, че на жалбоподателя е възложено да работи като санитар медицински център, като с оспорваната заповед е временно спрян от работа.

Спорно е наличието на субективните критерии, основани на констатираното от ответника евентуално нарушение. То обаче не попада в приложното поле на чл. 170, ал. 2 ППЗИНЗС – същото нито съставлява негативно отношение към трудовата дейност, нито отказ от работа, нито пък макар да е нарушение на дисциплината в затвора, съставлява тежко нарушение на трудовата дисциплина. В административната преписка липсват данни жалбоподателят да се е отклонявал от възложената му работа, респ. да не е спазвал и уплътнявал работното си време.

Настоящият съдебен състав приема, че от страна на административния орган не се доказва необходимостта от спирането му от работа до приключване на проверката по постъпилния сигнал, цитиран в приложеното копие на Докладна записка рег.№23433/03.10.2025 г. От представените писмени доказателства в административната преписка не може да се установи кой от настанените в спално помещение №7 е държал установените вещи. Не са представени цитираните в

докладната протоколи за опис на вещи, както и обясненията на лишените от свобода, които да оборят твърдяното от страна на Л. Т. в съдебно заседание, че л.с. Б. е заявил, че установените лекарства са негови, както и голяма част от кутиите цигари. В докладната липсва индивидуализация на установените лекарства по наименование, вид и др., които да навеждат към твърдяното от адм.орган, че жалбоподателят евентуално се е снабдил с тях при работата си в медицинския център.

По изложените съображения съдът намира жалбата за основателна – издадената заповед е незаконосъобразна, поради което същата трябва да бъде отменена.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя се дължат разноски по делото, но такива не са заявени.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ от АПК, Административен съд София град, Трето отделение, 57 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на лишения от свобода Л. Т. Т., понастоящем в Затвора - С., Заповед №457/03.10.2025 г на началника на Затвора – С., с която Т. е временно спрян от работа като санитар медицински център.

Решението не подлежи на обжалване, съгласно § 4б, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС.